

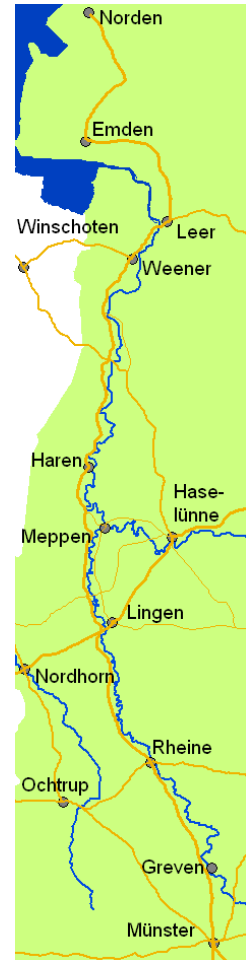
Infobestand etappe 17 Meppen Geeste Camino Schiermonnikoog - Munster.

Meppen.

Reeds in het 3e millennium voor de jaartelling was er sprake van menselijke bewoning in het gebied van de huidige gemeente Meppen. Zo bevindt zich in Apeldorn een hunebed, mogelijk van dragers van de Trechterbekercultuur, en bij Teglingen een ongeveer even oude grafheuvel. Enige dorpen in de gemeente lagen aan een middeleeuwse handelsweg Münster - Norden, die langs de linker- of westoever van de Eems liep, zie kaartje. Deze weg wordt door Duitse historici Friesische Straße genoemd.

Meppen, dat in ieder geval sedert 834 een leengoed van Klooster Corvey was, reeds in het midden van de 10e eeuw van koning Otto de Grote munt- en marktrecht had verkregen, en tot 1252 tot het Graafschap Ravensberg behoorde, was vanaf dat jaar tot aan de Napoleontische tijd gedurende de meeste tijd onderdeel van het Prinsbisdom Münster. De bisschop van Münster verleende de plaats in 1360 stadsrechten. De Reformatie van de 16e eeuw kreeg weinig grip op Meppen. Tot op de huidige dag is de overgrote meerderheid van de christenen in de gemeente rooms-katholiek.

Tijdens de Dertigjarige Oorlog (1618-1648), in januari 1636, vond tussen Haselünne en het aan Meppen grenzende Bawinkel een slag tussen protestants gezinde en katholieke troepen plaats; de protestantse aanvoerder, Dodo Freiherr von Innhausen und zu Knyphausen, sedert 1633 door toedoen van de tijdelijke Zweedse bezetters landheer van Meppen, voerde de Zweden en protestantse Duitsers persoonlijk aan maar sneuvelde aan het begin van het gevecht. De protestantse troepen wonnen de slag, ondanks hun minderheid (1.500 tegen 3.000 man). Aan het eind van de oorlog geraakte Meppen weer in Münsterse handen. Van 1660 tot 1762 was Meppen een vestingstad. Restanten van de verdedigingswerken zijn, vooral in de vorm van het over de resten ervan nog herkenbaar. Van 1803 tot 1810 was Meppen de hoofdstad van het Hertogdom Meppen-Arenberg. Van 1815-1866 behoorde de stad tot het Koninkrijk Hannover (dat ook de eerste spoorlijnen liet aanleggen), van 1866 tot 1871 tot Pruisen, en vanaf 1871 tot het Duitse Keizerrijk. Hertogin Ludmilla von Arenberg, geboren von Lobkowitz schonk de stad in 1851 een ziekenhuis.

Gymnasialkirche

In 1642 werd door de jezuiteten een school in de stad gesticht, die tegenwoordig het prestigieuze Windthorst-Gymnasium is. De school is nog gedeeltelijk in het speciaal daarvoor uit de 18e eeuw daterende gebouwencomplex ondergebracht. De in 1746 in rococo-stijl gebouwde Gymnasialkirche of Maria Onbevleete Ontvangeniskerk naast het in een eveneens 18e-eeuws,

Alte Rathaus.

Het fraai stadhuis werd in 1408 gebouwd en rond 1605, 1885 en 1909 (alle drie de keren wegens bouwvalligheid) ingrijpend gerenoveerd.

Propsteikirche St. Vitus.

De Proosdijkerk van St. Vitus is een rooms-katholieke kerk in Meppen. Het behoort tot de parochiegemeenschap Meppen-Süd van het dekenaat Emsland-Mitte in het bisdom Osnabrück en draagt het beschermheerschap van St. Vitus. Geschiedenis. Al in de tijd van Karel de Grote stond er rond 780 een kleine doopkapel op een heuvel midden in de oude stad. In 1225, 1462 en 1870 werden nieuwe gebouwen en verbouwingen uitgevoerd, en in 1225 werd het kerkje opgevolgd door een groter romaans gebouw. In 1462 werd de proosdijkerk gebouwd als een driebeukige laatgotische hallenkerk. (Proosdij is in eerste instantie het kerkelijke ambt of het territorium van een proost. Daarnaast wordt de term veelvuldig gebruikt voor de

woning of het administratie van een proost of proosdij. De belangrijkste kerkelijke functionarissen die de titel proost voeren zijn ten eerste de plaatsvervanger van een abt in een klooster.)

De noordwand van de oostelijke zijbeuk, of waarschijnlijk de noordelijke transeptarm van het voorgaande gebouw, is bewaard gebleven. De voorganger was waarschijnlijk een kruiskerk met twee beuktraveeën en een recht gesloten koor, wat kan worden afgeleid uit muurprojecties binnenin. In 1870 werd het schip volgens de plannen van Johann Bernhard Hensen uitgebreid met elk een jukboog in de hoofd- en zijbeuken. Tegelijkertijd werd het huidige westelijke gebouw met drie portalen in neogotische stijl gebouwd.

Het oude romaanse noordportaal, ook wel de "pelgrimspoort" of "bruidspoort" genoemd, werd dichtgemetseld en pas in het begin van de jaren 1980 heropend met een deur naar ontwerp van Heinrich Gerhard Bucker.

Architectuur. De huidige hallenkerk met drie traveeën en een bijna vierkant grondplan heeft een vierkant middenschip en rechthoekige zijbeuken in de lengterichting. Het wordt verlicht door hoge driedelige ramen met visblaasmaaswerk en gegroefde dagkanten. Aan de zuidpoort is het gebouw gedateerd 1471. Het koor met twee traveeën en een vijfachtste sluiting werd gebouwd in 1461. Het interieur heeft een gedrongen ruimtelijke indruk door de lage tophoogte van de kruisgewelven op korte, sterke kolommen.

Interieur.

De blikvanger in het kerkkoor is het grote neogotische gevleugelde altaar in de stijl van Vlaamse beeldhouwde altaren uit 1895 van de Osnabrückse beeldhouwer Heinrich Seling. Het altaar werd geschonken door de "Petroleumkoning" Wilhelm Anton Riedemann, een inwoner van Meppen. In de loop van de renovatie van 2007 werd een doopplaats gecreëerd op de plaats van het linker zijaltaar. Het rechter zijaltaar is ook het werk van Seling. Ook het koorgestoelte en de preekstoel zijn neogotisch.

Onder de oudere sculpturen bevindt zich een meer dan levensgrote Man van Smarten uit 1517 van Jöste Beldensnyder, die waarschijnlijk identiek is met Jost von Vorden uit Münster. Een Madonna uit de 17e eeuw is waarschijnlijk gemaakt als een vrije kopie van een ouder type door Heinrich Meiering uit Rheine. Een vesperafbeelding gemaakt van Baumberg-zandsteen werd in 1685 gemaakt als een schenking van de keurmeester Hermann Morrien in de stijl van Wilhelm Heinrich Kocks uit Münster. Een figuur van de heilige Jozef uit het begin van de 18e eeuw is het enige gesigeneerde werk van Theodor Jöllemann.

Emsland Archeologie museum.

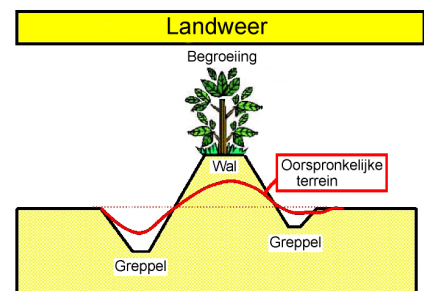
De geschiedenis van Emsland wordt aan de hand van veel archeologische vondsten uit de doeken gedaan in dit museum.

Koppelschleuse.

Om schepen aan het einde van het voormalige Eems-Hasekanaal in de Hase te laten afdalen, werd tussen 1824 en 1828 de koppelsluis gebouwd. Het wordt beschouwd als een technisch meesterwerk en kan vandaag de dag in zijn oorspronkelijke staat worden bezocht. De opstelling van een deur in het midden van de sluisolk maakt twee afzonderlijke, gekoppelde sluisfasen mogelijk ontstaan. Op deze manier was het mogelijk om het hoogteverschil van meer dan vier meter bij laag water van de Hase in twee etappes te overbruggen. De houten sluisdeuren moesten met de hand worden geopend en gesloten door sterke mannen, de sluisnechten.

Landwehr.

Een landwehr kan het beste worden toegelicht aan de hand van de hiernaast geplaatste afbeelding.

Bij een landwehr worden bestaande landschapselementen, zoals waterlopen, begroeiing en heuvelruggen zoveel mogelijk in het verdedigingswerk opgenomen.

Speicherbecken Geeste.

Het Speicherbecken Geeste (Geester See, Speichersee Geeste) werd in de jaren 80 van de twintigste eeuw als koelwaterbekken voor de twaalf kilometer verwijderde kerncentrale van Lingen aangelegd. Het is tegenwoordig ook een toeristisch gebied met omvangrijke watersportmogelijkheden zoals baden, windsurfen, zeilen, duiken enzovoort. Het kunstmatige meer, dat niet ver ten zuidoosten van het dorp Geeste ligt, is ongeveer twee kilometer lang en op het breedste punt 1,3 kilometer breed. Het meer ligt 15 meter hoger dan het omliggende gebied en er zijn slechts weinig bomen en daarom zijn er nauwelijks beschuttingen voor de wind en daarmee zijn er goede zeil- en surfmogelijkheden.

Het Speicherbecken, waaronder ook de kerncentrale, is voor 87,5% eigendom van de Duitse energiemaatschappij RWE; E.ON is voor de overige 12,5% deelnemer. Het wateroppervlakte bedraagt volgens informatie van de RWE 230 hectare; Maar er wordt soms ook een oppervlakte van 150 of 180 hectare aangegeven. Het benodigde water wordt van de Ems via het Dortmund-Eemskanaal afgenomen en vervolgens teruggeleid. De ringdam is een stuwdam gemaakt van steengruis. Als het water van de Ems niet voldoende is voor het normale gebruik dat de kerncentrale nodig heeft, kan men ook gedeeltelijk of volledig water uit het Speicherbecken halen. De door het waterreservoir beschikbaar gestelde waterhoeveelheid dient slechts tot behoud van de normale operationele prestatie. De voor de afvoer van restwarmte benodigde waterhoeveelheid kan altijd uit de natuurlijke afvloeiing van de Eems gehaald worden. Deze waterhoeveelheid staat ook nog ter beschikking bij het falen van de stuw: de Hanekenfähr vlak bij Lingen. Het waterniveau daalt bij deze onttrekking circa 7 centimeter per dag.

Geeste.

In de Jonge Steentijd leefden in dit gebied reeds mensen. Getuige de aanwezigheid van hunebedden in de omliggende streken, kunnen dit dragers van de trechterbekercultuur (3200-2500 v.Chr.) geweest zijn. Ten oosten van de Eems zijn bij archeologisch onderzoek ook bodemvondsten gedaan, die op bewoning gedurende de Bronstijd (1400-700 v.Chr.) duiden. De meeste dorpen van de gemeente Geeste dateren van de vroege middeleeuwen. Het waren nederzettingen van Saksische boeren.